

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 52.

Šibenik, 25. prosinca 1937.

RUKOPISI SE NE VRAČAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Dijete nam se rodilo

PROSINAC, S OGOLJENIM GRANAMA I SA SMRZNUTIM UTRENICIMA, KOJI VIJUGAJU PREKO GORA I DOLINA, SIGURNO NIJE NAJLJEPSI MJESEC U GODINI. LJEPŠI JE OD NJEGA SVIBANJ, S PREPUNOM KOSAROM CVIJEĆA NA GLAVI, I SRPANJI, U KOJMU ZANOSNO ZVONI Pjesma — Pova, I RUJAN, KOJI NAS KRIJEPI GROZDANIM SLADOROM I OPIJA MIRISIMA NEMIRNOGA MOSTA.

KAD BISM TAKO USPOREDIVALI PROSINAC — GLEDOM NA PRIRODNU LJEPOTU I CAR — SA SVIM OSTALIM MJESECIMA MORALI BISM GA POSTAVITI NA ZADNJE MJESTO. PA IPAK — NEMA MJESeca, KOJI SE OČEKUJE S TAKVOM ČEZNUTLJIVOM ČEZNjom I S TOPLIJIM ZELJAMA U SRCU, NEGOL JE PROSINAC.

PROSINAC, MA KAKO BIO SIROMAŠAN SVOJOM PRIRODNOM LJEPOTOM, ČINI NAM SE NAJLJEPŠI, JER SE U NJEMU PORODI DIJETE, KOJE BLAGA MAJKA POVI U PELENICE I POLOŽI U JASLE.

IZ OSAMNAESTOGA VIJEKA NAM JE OSTALO LIJEPO KNJIŽEVNO DJELO KAPUCINA OCA GREGURA, KOJI SE PRAVIM IMENOM ZVAO JURAJ MALJEVEC. TO SVOJE DJELO JE NAZVAO »HORVACKA OD KRISTOVOG NAROĐENJA VITIJA.« — LJUDSKI ROD VAPI ZA IZBAVLJENJEM I OTKUPITELJEM. PRED ZATVORENIM NEBESKIM VRATIMA REDAJU SE SVI MJESECI I, JEDAN ZA DRUGIM, IZNOSI svoje PREDNOSTI I ČARI, NE BI LI SE OTKUPITELJ BAŠ U NJEMU PORODIO SVIJETU. NA KONCU DOLAZI PROSINAC, KOJI SE NE MOZE NIČIM PODIČITI I PREPUCITI, TE KAŽE U NEKOJ KAJKAVSTINI:

»NAJZADNI SEM MESEC I NIKAJ NIS VREDEN, VES DRHČEM OD ZIME PREZEBEL i LEDEN, STRAŠNO SIROMASEN — SIROMAŠEK STARI — NEMREM SIMO DOJTI Z NIKAKVEMI DARI.«

I, ETO, NA PROSNJU LEDENOGL SIROMAŠNOG PROSINCA, OTVARU SE NEBESKA VRATA I OTKUPITELJ SILAZI, SIROMAŠAN KAO I SAM PROSINAC, NA ZEMLJU...

DA SI TI ISUSE, DOSAO KAO ODRASTAO ČOVJEK MEĐU NAS, PA JOŠ OKRUŽEN BLISTAVIM VELIČanstvom svoga božanstva i bogatstvom svoje svemoći, nikad se ne bi ljudska srca toliko radovala tvojem rođenju, kao što se raduju u ovoj prosinackoj noći, kroz koju odzvanja pucnjava, svirka i pjesma.

DIJETE NAM SE RODILO! — A KOME NIJE DRAGO DIJETE SA ZUTIM, KAO PELUD, KOVRCASTIM UVOJCIMA KOSE, SA MLJEĆNO CRVENIM PUNANIM OBRAZIMA I S MEKANIM RUČICAMA, KOJE SE PREMA NAMA BEZPOMOCNO PRUŽAJU, KAO DVije, NETOM PROLISTALE, GRANE, ZANJIHANE PROLJETNIM VJETROM?

DA, MALENI ISUSE, JER SI KAO MALENO, BESPOMOCNO DIJETE POČEO PREBIVATI MEĐU NAMA, ZATO TI TAKO ŽARKE CJELOVE UTINJUJEMO U MEKANE KOSE, NA BARSUNASTO LICE I NA LJILJANSKE Ruke u ovoj hladnoj noći siromašnog prosinca.

SADA, DOK LEZIS NA SLAMI U JASLICAMA, NIKO SE NE BOJI TEBE. NI HAJDUK U GORI, NI VUK U U JAZBINI, NI PTICA NA SNIJEŽNOJ GRANI. TI SVE PRIVLAČIS svojom djetinjskom nevinosću: SVLADAVAS OKRUTNOST, PRIPITOMLJUJEŠ DIVLJINU, TOPLIS MRZLINU.

KAO MALENO DIJETE SI, ISUSE, DOŠAO; I TO U SKRAJNjem SIROMAŠTU! SIGURNO SI SE TAKAV HTIO RODITI, JER SI ZNAO, DA ĆE UVJEK BITI VEĆI BROJ PATNIKA NEGO RADOSNIKA, VEĆI BROJ ONIH KOJI ĆE PADATI POD TEŠKIM KRIZEVIMA NEGO ONIH KOJIMA ĆE GLAVE BITI OVJENCANE ZELENIM I LAKIM LOVOR-VIJENCIMA. OVAKO TI SE MOGU SVI RADOVATI; U SVIMA SE MOGU ZANJHATI ZVONA MILJA I USHICENJA, A OSOBITO U ONIMA, KOJIH JE NAJVISE, U SIROMASIMA, BESKUĆNICIMA I PATNICIMA.

I DOK JE KROZ NAPUKLE OTVORE NEČISTE ŽIVOTINSKE STAJE PROPУHIVAO ZIMSKI VJETAR, KRAJ TEBE JE U ZANOSU BDJELA TVOJA MAJKA I TVOJ SIROMAŠNI, ALI BRIZNI POOCIM. I JOŠ NEKO: PRESTAVNICI TVOJIH NERAZUMNIH STVOROVA: VO I MAGARAC! ONI, DOK SU LJUDI, KOJE SI DOSAO OTKUPITI GOLGOTSKOM ŽRTVOM, SPAVALI U TOPLIM POSTELJAMA, GRIJAHU TVOJA NJEŽNA MALENAUDA, DAJUĆI NAM TAKO UNAPRIJED ZNATI, DA ĆEMO, KATKADA, NACI SIGURNIJU POMOĆ KOD ŽIVOTINJA NEGO KOD LJUDI...

NIKOGA ISUS OD SEBE NE ODBIJA, JER JE ZA SVE DOŠAO NA SVIJET, ZA SVE ŽIVIO I ZA SVE UMRO. ALI JE UVJEK, PA I ONDA DOK JE LEŽAO POVIJEN U PELENICAMA, NAJVISE VOLIO MALENO, PRIPROSTO, NAIVNO I NEUGLEDNO. ZATO SU KRAJ NJEGA VO I MAGARAC, TI SIMBOLI PRIPROSTOSTI I DOBRODUŠNOSTI; ZATO PRIMA PRVO POKLONSTVO OD NAIVNIH I NEUGLEDNIH PASTIRA, KOJI MU DONOSE MALENE DAROVE SVOGA SIROMASTVA: SIR, MLJEKO, VUNU...

PA DOK GA GLEDAMO TAKO MALENA, OKRUŽENA BIJEDOM I NEUGLEDNIM BICIMA, KO BI IKADA POMISLIO DA ĆE JEDNOM OZDRAVLJATI NEOZDRAVLJIVE BOLESNIKE, STIŠAVATI OLUIJE, UPOKORAVATI ZLE DUHOVE I, NAPOKON, NAKON TOLIKO PRETRPLJENIH MUKA, SVOM VLASTITOM SNAGOM ODVALITI GROBNI KAMEN I DOZIVJETI POBJEDNICKU SLAVU USKRSNUĆA.

PA IPAK SVE TO, I JOŠ VIŠE, NA NJEMU SE ISPUNILO! I MI VISE NIŠTA NE MOŽEMO ZAMISLJATI BEZ NJEGA. JER ON JE SVOJIM IMENOM, SVOJIM ZNAKOVIMA, I KONACNO, SVOJIM DUHOM ISPUNIO POVIJEST SVIU NARODA, SVE KRAJEVE ZEMLJE, SVU KULTURU I CIVILIZACIJU, SVA DRUŠTVA I SVE USTANOVE.

BEZ SPOMENA NA NJEGA NEMA GRADA, NI SELA, NEMA MUZEJA, NI KNIŽNICE, NEMA PALACE NI KUĆERKA. ON, NEKOĆ MALENO DIJETE, NARASTAO JE IZNAD OBLAKA, SVE DO KRAJNJIH MEĐA SVEMIRA; ON, NEVIDLJIV, VIDAN JE U SVAKOJ STVARCI I NA SVAKOM PREDMETU.

I KO JE TAJ, KOJI BI GA VIŠE MOGAO POTJERATI S OVE ZEMLJE? — NEKA SE UDRUŽE SVI HERODI I SVI JUDE, SVI NERONI, LENJINI, STALJINI PA NEKA SRUŠE SVE NJEGOVE HRAMOVE, POUBIJAJU SVE SVEĆENIKE, IZGORE SVE KNIGE, U KOJIMA JE ZAPISANO NJEGOVU SVETO ime, IPAK ĆE ON I NADALJE OSTATI TU NA ZEMLJI I SVOJIM DUHOM OBLIKOVATI LICE ZEMLJE. NJEGOV TRAG, JEDNOM UTISNUT U ZEMLJU, NEIZBRISIV JE; I NJEGOV DAH KOJIM JE ISPUNJAO HLADNU NUTRINU BETLEHEMSKE SPILJE, ISPUNIJAĆE, BEZ KONCA I KRAJA, SVE PROSTORE GOLEMOGA SVEMIRA.

ZATO, NEKA JE STO PUTA BLAGOSLOVLJEN TRENTAK, U KOJEMU JE SVEMOĆNA KIJEĆ POSTALA KRHKO TIJELO; NEKA JE BLAGOSLOVLJENA ONA SLAMA NA KOJOJ JE PRVI SAN SANJAO I ONE PROSTODUŠNE PASTIRSKE OCI KOJE SU, PRVE OD NAS OBIĆNIH I GRESNIH SMRTNIKA, NA NJEMU POČIVALE.

BOŽIĆ JE! VELIKI DAN. VELIKI I BLAGI DAN. PRED NJEGOVOM VELIĆINOM I BLAGOŠĆU MI SE SKRUSUJEMO TE, SKUPA S BIJELIM KRIŠTALIMA SNIJEGA I S OŠTRIM ZAPUSIMA BURE, U ZANOSU PONAVLJAMO:

»SVA SLAVA TEBI, ISUSE,
KOG RODI DJEVA MARIJA,
I OCU S DUHOM PREBLAGIM
U VJEĆNE VIJEKE VJEKOVA.«

(Iz božićne jutrenje.)

Don IVO GRGUREV

Str. 2.

"KATOLIK"

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Subota, 25. XII.: Božić. Danas je spomen dan onoga najvećeg i najsrđnjeg dana u povijesti ljudskog roda, kada se 42. godine vladanja cara Augusta Oktavijana u Betlehemu gradu Isus Krist, vječni Sin vječnog Oca, začet po Duhu Svetom, rodio od Bl. Dj. Marije i postao čovjekom za nas i radi našega spasenja.

Nedjelja, 26. XII.: Sv. Stjepan, pravomučenik. Bio je jedan od one sedmorice đakona, koje su izabrali apostoli za svoje pomoćnike. Istricao se velikom mudrosti, tako da mu nijedan protivnik nije mogao odljeti. Isto tako tvorio je velika čudesna i znamenja. Bio je pun Duga Svetoga. Zatari neprijatelji Isusovi prognaše Stjepana izvan grada i kamenjeno ga usmrtiše. Pri ovom kamenovanju sučeljovao je i Savao, kasniji obraćenik i apostol sv. Pavao. Sređećim: „Gospodine, ne primi im ovo za grijeh!“ — usnu u Gospodinu.

Ponedjeljak, 27. XII.: Sv. Ivan, evanđelist. Rođen je u Betzaidi, a bio je sin Zebedeja i Marije Salome, rođice Bl. Dj. Marije. U početku bio je ribar, a kasnije Isus ga je pozvao i izabrao za svoga vjernog učenika i apostola. U uistinu bio je najvjerniji učenik Isusov i trajan pritilac u svim Njegovim najljepšim, ali i u svim Njegovim najtežim časovima. I onda, kad su se svi učenici Isusovi razbjezali, Ivan je pratio Isusa na Kalvariju i prisustvovao Njegovoj agoniji i smrti. Na posljednjoj večeri ležao je na grudima Isusovim i tako slušao posljednje kucaje srca Sina Božjega. Sv. Ivan živio je dugo vremena u Efezu. U Rimu pred latinskim vratima bio je bačen u kotač vrelog ulja, ali čudom Božjim ostane netaknut. Napisao je evanđelje, tri epistole i Otkrivenje. Umro je u velikoj starosti.

Utorak, 28. XII.: Sv. Mladenci. Irud kralj na vijest, da se Isus porodi u Betlehemu, silno se poboja, da mu ne bi novorođeni kralj oteo prijestolje. Stoga dađe poklati svu djecu ispod 2 godine u Betlehemu i okolicu njegovoj.

Srijeda, 29. XII.: Sv. Toma, biskup kanteburijski. Živio je u 12. v. Kao nadbiskup istaknuo se kao neustrašivi branitelj crkvenih prava i slobode. Provodio je strogi i pokornički život. Već u 2 s. poslijepodne ponoći ustajao bi na molitvu i rad. Svaka dana iz poništosti prao bi noge siromasima. 29. prosinca 1171. četiri velikaša ubiše ga upravo u času, dok se u crkvi sav zanesen molio Gospodinu.

Cetvrtak, 30. XII.: Sv. Eugenij, biskup u Miljanu.

Petak, 31. XII.: Konac sunčane godine 1937. — Sv. Silvestar, Papa. Rodio se u Rimu, kao sin bogatih i plemičkih roditelja. Sv. Papa Marcellin zaredi ga za svećenika. Iza smrti Pape Melkijada g. 314. bio je izabran za njegova nasljednika. Bio je vremenički car Konstantina Velikoga, koji je dao slobodu sv. Crkvi. Da bi dokrajčio pogubno Arijevu krivovjerstvo sazvao je crkveni sabor g. 325. u Niceji. Preminuo je 31. prosinca 335.

Subota, 1. I. 1938.: Početak sunčane i gradanske godine 1938. — Obrezovanje Gospođina našeg Isusa Krista. Zapovjedni blagdan.

Božić

Prva Misa

Citanje poslanice bl. Pavla apostola Titu (2, 11–15): — Predragi! Polaza se mi-

lost Boga Spasitelja našega svima ljudima učeći nas, da odričući se bezbožnosti i svjetovnih želja, trijezno i pravedno i pobožno živimo na ovome svijetu čekajući blaženo ustanje i dolazak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista; koji je dao nama sebe za nas: da nas otkupi od svakog bezakonja i da očisti sebi narod izabrani, koji revnuje za dobra djela. Ovo govori i nutkuj: u Kristu Isusu Gospodnu našemu.

† Slijedi sv. Evandelje po Luki (2, 1–14). — U ono vrijeme: izide zapovijed od Cesara Augusta, da se popiše sav svijet. Ovo je bio prvi popis, kad je upravljao Srijom Cirin: i idahu sví, da se privjeze svaki u svoj grad. Uzide tada i Josip iz Galileje iz grada Nazareta, u Judeju u grad Davidov, koji se zove Betlehem; jer bijaše iz doma i porodice Davidove, da se prijavi s Marijom zaručenom sebi ženom, koja je bila trudna. I dogodi se, kad bijahu ondje, ispunise se dani, da ona porodi. I porodi Šina svoga prvorodenoga i povi ga u pele nice i položi ga u jasle, jer im ne bijaše mjesto u svratistu. A bijahu pastiri u onome kraju, koji su bđeli i čuvali noćnu stražu kod svoga stada. I andeo Gospodnjih stade kraj njih i svjetlost ih Božja obasja, i vrlo se prepadoše. I reče im Andeo: ne mojte se bojati! Jer vam se danas porodi Spasitelj, koji je Krist Gospodin, u gradu Davidovu. I eto vam znaka: Naći ćeće Djetešće povito, gdje leži u jaslima. I ujedam put nade se s Andelom mnoštvo vojske nebeske hvaleci Boga i govoreci: Slava Bogu na visini a na zemlji mir ljudima dobré volje.

Druga Misa

Citanje poslanice bl. Pavla apostola Titu (3, 4–7): — Predragi! Pokaza se o brota i čovjekoljublja Spasitelja našega Božja; ne za djela pravde, koja mi učinim, nego po svome milosrđu spasi nas u kuhljici preporođenja i obnove Duha Svetoga, kojega izli na nas obilno po Isusu Kristu Spasitelju našemu: da opravđani milosrđu Njegovom budemo po ustanju baštinici vječnoga života, u Kristu Isusu Gospodinu našemu.

† Slijedi sv. Evandelje po Luki (2, 15–20). — U ono vrijeme: Pastiri govoraju jedan drugome: Hajdemo do Betlehema, da vidimo to što se događalo, što nam je Gospodin objavio. I dodoše hitno, i nadiože Mariju i Josipa i Djetešće, gdje leži u jaslima. A kad vidješe, javiše što im je bilo rečeno o Djetešcu ovome. I sví koji čuše, dirljavu se tome što im rekoše pastiri. A Marija je čuvala sve ove riječi i razmišljala o njima u srcu svome. I vratiše se pastiri slaveći i hvaleci Boga za sve što čuše i videće, kao što im je kazano.

Treća Misa

Citanje poslanice bl. Pavla apostola Životinje (1, 1–12): — Bog, koji je nekađa više puta i na mnogo načina govorio očima po prorocima, napokon u ove dane

LUKA ŠARIĆ - ŠIBENIK
ULICA KRALJA TOMISLAVA

Stalno na skladištu sve vrste engleskog konca i pamučnog prediva. Francuske prede za ručne radove D. M. C. Veliki izbor vune. Čempira, košulja, čarapa, rukavica, ručnika, rubaca, kišobrana, šešira, kapa, kufera, tašna, modnih dugmeta, češljeva, sapuna, parfema, pudera, kolonjske vode kao i krema za lice, guća Benger (Jeger). Ovratnika (koleta), kravata, gaćica muških i ženskih, kombinacije, sve vrste vrpece (kurdele), svile za vezenje, svile za šivanje. Sve vrste igala, pojasa, vezica za cipele, kao i sve vrste sitničarija. Veliko skladište konca TRIDENT, KARLILE I PIQUE i t. d.

Podlistok

Iz moga „Dnevnika“

Bitolj, 12. XII. 1937.

Ostaviti ljude, prašne gradske ulice i otići u prirodu — znači za mene posebni užitak. Udisati punim plućama čisti zrak i diviti se ljepotama prirode jest najljepši duševni i tjelesni užitak za čovjeka. U prirodi se čovjek osjeća tako blizu Bogu, Tvorcu vasioni, i promatrajući njegova čudna i uživljena djela, ne može, a da mu se ne klanja, Njegovom veličanstvu, moći i dobroti. Priroda čovjeka diže u nadprirodni svijet, kozmos ga upućuje na nadoknjičko Biće, koje je dalo bitak svemu što postoji. Da, priroda, fizički svijet jest prekrasno i preumno napisana knjiga, u kojoj čovjek čita najjužnije misli o Dobroti i Ljepoti. Živjeti u prirodi, promatrati prirodu i uživati u prirodi, a ne priznavati njezinoga Graditelja, može samo onaj, čiji razum više ne funkcioniра. — O Bože, kako si dijan i uživšen u djelima svojim, a ka-

ko su maleni i bijedni svi oni, koji Te ne će da priznaju Tvorcem i Gospodarom svega, što postoje!

Ovakve su me misli obuzimale danas čitavo poslijepodne, dok sam se s kolegom B. kretao u okolini Bitolja. Slobodni ko ptice u krasnoj prirodi Božjoj!

Na povratak razgledali smo veliko francusko groblje, koje je Republika Francuska podigla „a la gloire de l'armée Française d'Orient“ (na čast istočnoj francuskoj armiji). Sedam tisuća grobova, u kojima leži sedam tisuća mlađih ljudi, pruža doista potresnu sliku i čovjek ne može da se otmeti tužnom dojmu. Daleko od Francuske padoše ovi mladi ljudi u ovim krajevima „pour la France“ (za Francusku), kako svakome od njih piše na grobu! Groblje je uređeno god. 1929. i pretstavlja dokument francuske fineće i pjeteta naprama mrtvima.

— Bože, zašto ljudi unašaju dis harmoniju u divnu harmoniju svijeta i života, zašto siju mržnju, gdje si Ti zasadio ljubav, zašto unašaju smrt u vrtove života!

progovori nama po Šinu, kojega postavi batinikom svega, po kojem stvari i svijet. On jer je sjaj slave i slika bivstva Njegova i sve nosi svojom silnom riječju, očistivši nas od grijeha, sjedi o desnu veličanstva na visini. Jer kojemu od anđela reče ikada: „Ti si Šin moj, ja Te danas rođih?“ i opet: „Ja tu mu biti Otac a on će mi biti Šin?“ I opet uvedeći prvorodenoga u svijet govori: „I neka mu se poklone svi anđeli Božji.“ I anđelima govori: „Koji čini anđele svoje vjetrove i službenike svoje plameniognjeni.“ Ali Šin: „Prijestolje je Tvoje, Bože, u vijek vijeka: žežlo je pravde želzo kraljevstva Tvojega. Obljubio si pravdu, a zamrzio na bezakonje, radī toga pomaza Te, Bog, Bog tvoj uljem radosti pred drugovima Tvojim.“ I, „Ti si, Gospodine, u početku sazdro zemlju, i djelo ruku Tvoju su nebesa. Ona će proći, a Ti ćeš ostati; i svi će ostarjeti kao haljina; i kao odjeću promjenit će ih i promijenit će se; a Ti si onaj isti i Tvojih godina ne će nestati.“

† Početak sv. Evandelja po Ivanu (1, 1–14). — U početku bijaše Riječ i Riječ bijaše u Boga i Bog bijaše Riječ. Ova bijaše u početku kod Boga. Sve je po njoj postalo i bez nje ništa nije postalo što je postalo. U njoj bijaše život i život bijaše svjetlo ljudima. I svjetlo svjetli u tamni, i tamo ga ne obuze. Poslani bi čovjek od Boga, komu bijaše ime Ivan. Ovaj ođe se svjedočanstvom da svjedoči za svjetlo, da svjeraju po njemu. On ne bijaše svjetlo, nego da svjedoči za svjetlo. Bijaše svjetlo istinito, kome obasjava svakog čovjeka koji dolazi na ovaj svijet. Na svjetlu bijaše i svjet je po njemu postao, a svjet ga ne upozna. K sivojma dote i svoji ga ne primiše. A koji ga iše, dade im vlast da budu djeca. Ia koji vjeruju u ime Njegovo, i u rođeni ni od krvi, ni od volje tje ni od volje muževljive, nego od Boje (svake poklepnemo). I Riječ je tijelom postala i prebivala medu nama i vidjemos slavu Njegovu, slavu kao jedinorodenoga od Oca, punu milosti i istine.

Rodio se Gospodin!

Božić je blagdan svjetlosti. Dan 25. prosinca, kad se slavi porođenje Isusovo nije povjesni tačan datum, jer on nije ni poznat. Žimski solsticij (sunčostaj) izabran je za blagdan Božića s tom svrhom, da se tako dlokine i pokrščani poganske svetkovina radanja boga sunca („sol invictus“).

Krist je pravo božansko Sunce, koje rastjerava i pobijeduje tmine pakla. Baš zato se Njegov blagdan zgodno slavi u doba, kada se sunce počinje da diže.

Božićne Mise

Osobitost božićnog blagdana je u tome, da toga dana svaki svećenik

moe prikazati tri Euharistijske Žrtve. Rimska Crkva je tim poprimila vrlo dragocjen običaj Jeruzalemske Crkve. U noći kršćani bi se sakupili u Spilji Porodenja u Betlehemu, da prikazanjem sv. Mise posvete čas porođenja Gospodinova. To je bila prva Misa.

Iza svršene sv. Mise vraćali su se u Jeruzalem, kamo bi prislijeli u zoru, da se pri izlasku sunca nadu u Crkvi Uskrsnuća i s pastirima proslave Božić. To je bila druga Misa.

Kad bi se razdani skupili bi se u glavnoj crkvi, da prisustvuju službi Božića ovoga blagdana. To je bila treća Misa.

Tako je nastao običaj triju sv. Mise na Božić. I u Rimu su ga vrlo rado poprimili. U noći služila bi se prva sv. Misa u Sv. Mariji k Jaslicama (S. Maria Maggiore), koju u Rimu drže mjesto Betlehem; druga se služila u rimskoj Crkvi Uskrsnuća, grčkoj crkvi sv. Anastazije, što znači Uskrsnuće; treća u Bazilici sv. Petra.

Iz Rima se taj običaj raširio po svemu Zapadu te se uobičajilo, da na Božić svaki svećenik može prikazati tri sv. Mise.

Svjetlost se pojavila

Tri Mise tvore kao neki stepeni uzlazak misli, koja ih nadahnjuje. U prvoj je još jeka Došašća; u njoj se očituje kao neka zraka božanskoga Veličanstva; blistav i anđeli spuštaju se na zemlju; Majka, precista Djevica jedino je stvorene, koje stoji uz božansko Djetešće. Čovječanstvo je još u očekivanju u tminama noći. No eto druge Mise „zornice“, koja nas vod korak više. Ona se prikazuje pri izlasku sunca. Svjetlost Božja, koja se pojavila na zemlji u tajinstvenom veličanstvu, diže se za nas kao Sunce, pun snage i stvarateljske moći i s nama stupi u odnosu kao „naš Spasitelj“. U trećoj Misi božićna misa postizava svoj najviši razvoj i objavljuje se u svim posljedicama „svim ljudima“.

Bogu - Božiću

Zasaj nam, Božiću dragi,
Iz svog nam zasaj raja!
Izagnanici željni su
Tvojega lica sjaja.

Proroci kao meteori uminuše,
I geniji: Sokrat, Vergili
Što o Tvojim snivnalu danima
I kraj žudjeli duge vigiliye.

U noći zasja veliko svjetlo.
Zapjevalo nebo. Žure pastiri... Isus se rod
Ljubavna strijela Tvoja
Iz raja, kroz vrijeme, srca zgodila...

J. MIJA

ZA VJERSKU ŠKOLSKU OBUKU
Berlinski biskup Mons. Preisig izdao nedavno poslanicu protiv odluke njemačke vlasti, da ubuduće u školama ne smiju predavati vjerouauk svećenici, nego svjetovni. Svjetovnjaci bi, naravno, sastavili program vjerske nastave, kako želi vlađa, a ne kaže treba. Stoga biskup poziva sve njemačke katolike, da se odlučno odupru ovoj odluci vlasti.

šem katoličkom gradu vrijedali neka ga? Ali, možda se baš u tome sastoji jednakopravnost i trpeljivost! To s zavisi o tome, kako ko shvaća razmjene — — —

Bitolj, 13. XII.
Majka — uvišena riječ, koju vjek plemenita srca nikada ne će prigrđiti. U najtežim časovima života, da, kad je čovjek nesposoban da izgovori, riječ „majka“ prelazi pre njegovih usana. To je prva i najslasnija riječ našega djetinjstva. Sin, koji nije počinio oltarne podigne majci u srce, ne zaslužuje, da ga zemlja ne Majčina ljubav nikada ne može isčutiti iz ljudskoga srca; samo što u nekima bukti žarkim plamenom i griju i čuva od studeni i mraza životu u nekima je pokopana i zagrnuti z bosom i pokvarenosu srca. Ljubav mčina prati nas od kolijevke pa do giba. I mrtva ona je uvijek uz nas; pri nas, tješi, grij, štiti, svjetuje — Majka, — ah, majka!

— I ovo uvišeno ime ja slušavam dan, kako se pogrdje. Najstiji izrazi, izvadeni sa dne života,

Ponoćka u Zagori

Noć je sniježna, tih... Zvona glasi
odjekuju gorom i dolinom.
Topli šepat i svijetli uzdasi
tepršaju cijelom okolinom,
pa od milja i svetog ganača,
u toj bijeloj serafinskoj noći
suze same velikog čeznuća
naviru na oči.

Idemo po snijegu
što se kao lijer, kao čežnja sama
pružio do malenoga crkvice na brijeju,
koja čeka
skromna, mila
i pod svoja topla krila
skuplja djecu s bliza i s daleka.

Narod vrvi, gazi preko brda...
Svi su puti
radošću posuti,
pa ni zemlja nije danas tvrdna,
A s nebeske modre svile
blistave se sjaju svijeće,
zvijezde zlatne, zvijezde mile
drhte žarom sreće.

Zvona zvone, gruvaju mužari
zvukovi se rasipaju kroz granje
i ko svete davne sanje
u duši se bude plamenovi stari
i dižu oltari.

Na ponoćku zvona zvone...
Ne! to pjeva iznad sela
kor andela
u zvjezdanim spletu,
a duše nam tiko rone
u Noć Svetu,
u Noć Svetu...
Betina

GABRIJEL CVITAN

Molitva u božićnoj noći za mir

A na zemlji mir ljudima dobre volje.

Davno je što si Ti učio
u čemu pravi je spas,
ljudi su ponosni, oholi,
i Tvoj ne slušaju glas.

Božiću svako se raduje,
to nam je najlepši dan,
al' koliko je već godina
donijelo ga utaman.

Cemu nam božićne noći i
čemu si donio spas
ako se sami ne damo
k sreći da privodiš nas?

Baci svoj pogled, Isuse,
na današnji nesretni rod,
neka bar ove godine
Sveta noć donese plod.

Neka se izmire narodi,
Čovjeku nek čovjek je brat,
duh Tvoj nek prožme cijeli svijet,
miru nek ugne se rat.

Zagreb JERKO SKRAČIĆ

SV. MISA — 30 METARA POD MOREM! U Tarentu u Italiji spustili su u more novu podmornicu. U dubini od 30 metara tamošnji biskup očušlo je sv. Misu i blagoslovio je u prisutstvu admirala, zastupnika vlasti, drugih časnika i posade lade.

bacuju se na majčino ime. Nikada nisam mogao pojmiti, da postoji jedan dio narod, kome ime majčino nije sve to. Čovjek se zgraža i grozno žalosti, kad sluša ovaj prostakluk. Poznam kolegu, koji je plakao čitav dan, kad je po prvi put došao u sredinu, gaje se vrijeda i pogrdje majka. Doista je nemogče, a da se plemenito srce ne zgrozi i ne protrne, kad čuje, kako prostaci grde uvišeno majčino ime!

— Majko — ah, majko! Ti najslade ime, Ti najdraža ljubavi, Ti radosni moga života — iz daljine budi pozdravljen!

Bitolj, 13. XII.

Danas Te je, po zadnji put, cijeli hrvatski narod ispratio u tužnom triumfu — na groblje. Tebe, hrvatski metropolito, Tebe, katolički biskupe, Tebe, žarki rodoljube hrvatskoga naroda — Dr Antune Baueru. Umro si nam u času, kad smo Te najviše trebali. Tvojih riječi, Tvoja savjeta, Tvojih djela. — Majka Hrvatska je u crno zavita, jer je izgubila jednog od najvećih sinova svojih, a hrvatski narod gorko

Božićni zavjet!

Nikada gore!
Nikada teže!

To su riječi dnevnoga života. A to su i riječi onih koji u božićnim brojevinama dnevnih i tjednih novina hoće da još jače naglase potrebu ponovnoga dolaska Kristova na zemlju. Bezglavost, disorientacija su obilježe vremena pred sam dolazak Kristov otrog dugih dvadeset vijekova. Takav značaj i obilježe ima i vrijeme koje sada teče i prilike i sredina koja nas nosi.

Lanske i preklanske godine smo rekli — nikada teže i nikada zamršenije. To govorimo i ove godine, to govorimo danas. I, to ne samo da se reče i napiše, nego, stvarno život i životne prilike, svijet, kao zajednica ljudi, nikada nije stajao pred morom teških pitanja koja ga more i satiru, a izgled nije ni najmanje ružičast, kao što je to danas.

I kada mi pojedinačno i zajednički upravljamo molbu Nebu, da opet, još jednom, pošalje Onoga koji je Obecan, onda to govorimo, jer jasno vidimo, da je pred nama kaos, zamršenost koju niko ne zna razriješiti, nesklad koji niko ne može uskladiti, nered koji niko ne može uređiti. Treba jedno više biće, jedna viša sila. U nama su čuvstva koja su se radala u nutrinama onih koji su se nekoliko desetljeća rodili prije nego je zemlju osvijetlila svjetlost vesele božićne noći. U nama, koji smo također daleko otišli od kraja, daleko od onih naputaka koji se nalaze u proglašu betlehemske štalice, u nama, u kojima je, ako ništa drugo, a to barem želja da taj proglaš posve usvojimo, radaju se čuvstva koja se dižu visoko gore i glasno kliču — za ponovnim dolaskom Krista Učitelja.

On drugi put ne dolazi!

Jednom je došao, i učinio sve što je bilo dosta za nas, i daleko više. Zato više ne će doći, nego samo kada dođe dijeliti u grupe — na desnu i lijevu svoju.

Iako ne će ponovno saći u štalici pa redom sve do Kalvarije, za jedno molimo vruće, toplo, neprestano, sve dok ne osjetimo, dok ne vidimo da naši vapaji nisu uzalud upravljeni, a to jedno je — da čista nauka Njegova prostruji žilama društvenoga života ovoga naraštaja koji je najdalje odmaknuto od onoga idealja, radi kojega je svijetu dana prva božićna noć. To se može uvijek ostvariti, to može vijekom nanovo dolaziti, a to zapravo mislimo reći, kada molimo Krista Učitelja, da ponovno sade dolje među nas.

Ništa drugo, nego samo biti iskreni samima sebi, ako nam je teško to priznati pred drugima — pa recimo, odgovorimo na pitanje: Je li način na koji moju vlastnu dušu nosilac kršćanstva donosi?

Moramo reći: Ne!

Pustimo sada mi po strani govor o frontama protiv vjere i Boga! Sada mi polažemo račune za sebe i pred samim sobom.

I upamtimo istinitu riječ: život današnjice je daleko od onih visokih idealja skладa, sređenosti i porekta i

plače, jer je izgubio svoga zaštitnika, onoga, koji se, u najtežim danima njegove historije, zauzimao za njega i branio ga pred brutalnom silom i barbarstvom. Danas, kad smo Te svi — pa bar duhom — ispratili na Tvoje zadnje počivalište, osjetili smo, kako nas je teški gubitak zadesio Tvojom smrću. „Fides vincit“ — bilo je Tvoje geslo — i Ti si doista sa svojom kugom tvrdom vjerom uvijek pobjedio u svom životu. I onda, kad su pred Tobom stajali silnici, tirani, onda, kad Ti se znalo prijetiti i brutalnom silom. Ti si uvijek ostao pobednik. I mi tvrdom vjerom vjerujemo, da Ti još živiš i da se za nas sve molis, molis za sreću hrvatskoga naroda, molis za svetu Crkvu. „Fides vincit“ — i mi tvrdno vjerujemo u pobjedu prave vjere, u pobjedu pravde, u pobjedu hrvatskoga naroda. Tako si nas Ti učio, veliki Učitelju, i danas Ti obećajemo, da čemo Tvojim stopama — naprijed! Nekrvne Žrtva, koju ju tros prikazah za Tebe, neka Ti bude kao dar za veliku ljubav i za velika djela, koja si učinio čitavom hrvatskom narodu!

zato, jer mi, koji na čelu nosimo znak križa, utisnut na krštenju i križmi, nismo naraštaj kršćanskoga gledanja na život, a o dјelima da ni ne govorimo.

Betlehem nije postao medašem vremenima onako, jer se to ljudima prohtjelo; božićna noć nije postala privi svjetski događaj svih vremena, i opet, jer su to ljudi onoga vremena htjeli, a mi poslije njih slijedili; ono Dijete iz jaslica nije postalo središtem života, jer bi se to bilo slučajno dođilo. Svemu je dano prvenstvo, jer je bilo sve prvenstvenoga značaja.

A najveći plod i korist što ga pokoljenja od toga imaju — u čemu je? U čemu je veličina božićne noći za naraštaje svih vremena? — U tomu što je dala nauku koja čovjeka dže i vodi u vječnost — za život s Bogom.

Božićna noć pozivlje naraštaje za duhovnu preorientaciju, na stranu duha:

A s tim je sve rečeno!

I mi u tomu vidimo čitavo zlo današnjice, što je ona skrenula sa staze duha, skrenula sa staze koja dovodi do vječnosti, a okrenula se prema dolje, posve prema dolje!

I mi htjeli i ne htjeli, i pojedinici i narodi kao zajednica, živice uvijek u neizvjesnosti, uvijek u kaosu, uvijek u disorientaciji; uvijek će se čuti plač, uvijek protesti, uvijek klicanje za pravdom; jači uvijek će satirati slabijega, bogati siromašnjega — do klegod prvenstvenu ulogu u životu ne budu imali oni koji su se opredijelili za stazu koja vodi k vječnosti.

I znajmo! Konačni izvor, uzrok svih uzroka, zala, nepravde, pljačke, zločinstava koja jednoga razapinju da se drugi nečega domogne, u tomu je končno — što je život ovoga vremena skrenuo sa staze duhovnih pogleda i otišao posve na stazu koja vodi prema dolje.

Duhovnim vrednotama stvarati pristaše! To je božićna molitva, riječ i zavjet onih koji hoće da idu za svjetлом koje je rasvijetlilo božićnu noć.

Junior

Dar Malom Isusu

Što ćeš, o božansko Djetesse, da Ti darujem, na Tvoj najveći dan? ... Znam, reći ćeš: Srce!

Hoću! Donijeću Ti svoje srce! Onakvo kakvo jest. Pokloniću Ti ga tihom i mirno u rano božićne jutro pred Tvojom Majkom i sv. Josipom. O, Ti ga nećeš odbaciti! — — — Ti — — — jeđini. Uzećeš ga u svoje njezne ruke. Pritisnućeš ga na svoje sive grude, da može čuti tihe kucanje najveće ljubavi, radi koje je Riječ tijelom postala, da osjeti, da ga sasima ta ljubav može ispuniti.

Ti ćeš voliti i one boli što Ti budu začalo moje trnje.

Tača će Ti moje malo, slabo srce povjeriti jednu veliku tajnu i upraviti još veću molbu: Znaš, tako sam sretna, kašu sretni svi oni koje ljubim. To je Tvoja milost koju sam od Tebe isprosila! Puno je onih, koje volim,

Bitolj, 15. XII.

Kako li je teško, za kišnih dana, daleko od rođenoga kraja, sjediti sam u sobi! Decembarsko veče, dosadna jesenska kiša, koja nemilosrdno tuče o prozore kancelarijske sobe, stvaraju tako tužno raspoloženje i izazivaju tako tužne misli... Osjećam se silno — sam... Daleko dragi dom, daleko dragi ljudi, mili krajevi — Dalmacija. Nostalgije misli obuzimaju dušu. Kolega uleti u sobu: „Pero, hoćeš li na Jadran? Ja sam se odlučio, da krenem za moju Hercegovinu.“ — „Hoću, hoću, brate, i ja, pa bar za jedan dan. Neka vidim more, neka vidim more i — drago dalmatinsko sunce.“ — Opet sâm, opet dosadni šum kiše, opet nostalgije misli — i u takvim teškim momentima najradije uzimljem svoj brevir i razgovaram se sa svojim Bogom. On onda ispunjava čitavu moju dušu, sve moje misli i više nisam — sâm!

Bože, kako moraju biti nesretni ljudi, koji ne poznaju Tebe, izvor sreće i utjeche!

a koji mnogo trpe. Olakšaj im križ, usreći ih i blagoslov! Ta danas je Tvoj dan — — — dan ljubavi, mira, blagoslova i sreće! — —

Udjeli jeđnoj od najmanjih što Te moli... usreći druge... i aaj mom srcu najveću sreću, a ta je veseliti se uspjesima, dobroti, zaščitom, miru, sretnom životu svoga bližnjega!

Eto Ti, sveto Djetesse, moga srca, moje molbe i želje na Tvoj najveći dan!

—Em—

Značajne izjave Sv. Oca

15. t. mj. održan je svečani javni konsistorij, u kojem je Sv. Otac novim kardinalima podijelio kardinalske šešire, u prisutnosti brojnih kardinala, diplomata i drugih crkvenih dočestavnika.

Sv. Otac je izvršivši taj obred održao dulji govor, u kojem je najprije naglasio zasluge pojedinih novih kardinala. Zadržavajući se na krajnjima, odakle dolaze pojedini kardinali u vezi s Mons. Pellegrinetom istakao je:

„Evo Beograda i s Beogradom Zagreba. Evo svekolike drage Jugoslavije, sada u crnini i žalosti. Žalosti, koju i Papa djeđi iz svega srca, kao što je već djeđio i poštovanje i ljubav prema starom dobroru i vrijeanom pastiru đuša, kakav je bio zagrebački našibiskup. Evo Jugoslavije, Vrhovnom Glavaru tako drage i kojoj je On htio pribaviti toliko dobra, što Mu nažalost nije uspjelo učiniti, uza svu dobru volju, koje ni tamo đođe nije manjako; uza sav neutralni i, može se baš reći, herojski rad Njegovog premilog karainala državnog tajnika i Njegovog premilog karainala Pellegrinetti; uza sav raa samoga Pape. Doći će dan nastavila je Njegova Svetost — i Oa to ne bi htio reći, ali je o tome posve siguran, doći će dan, u koji neće biti malo đuša, koje će požaliti, što nijesu širokogruđno, velikodusno, đelotvorno prihvatile tako veliko dobro, kao što je ono, što ga je Namjenski Isusa Krista nudio njihovoj Žemlji, i ne samo raa crkvene, vjerske konsolidacije (srednja i smirenja) naroda, već i raa socijalne i političke konsolidacije, makar On očlučno mrzi, da politiku učini Svojom stvari i Svojim ajejom.“

Pri kraju svoga govora Sv. Otac je istakao, da „ne želi postavljati granicu milosrdju i božanskoj strpljivosti, ali da je vrlo vjerovatno, da bi ovaj sasajnji konsistorij mogao biti posljednji konsistorij Sv. Oca“, jer je već ušao u drugu polovicu 81. godine.

Ove riječi izazvale su kod svih prisutnih dubok dojam, pa su svi u najdubljem počitanju i ganuću primili Papin blagoslov.

Bethlehemski Bože, dođi, da nas oslobođi! Rodi nam se! Pomiri nas s Bogom i s ljudima! Nauči nas vjerovati, nauči se, oprasti i ljubiti!

Kneže mira, dođi i sve nas pomiri svojim božićnim mirom! Ljude i narode! Nebo i zemlju!

Bitolj, 16. XII.

Svi smo ga poznavali kao mladog poletnog dečka. Do pred par dana bio je među nama čil, veselo, raspoložen. Otišao je kući, da zagrije svoju udovu majku, da se opet sretnе s dragom rođinom, prijateljima, znancima. Neko drugovi pričaju, da je prije odlaska bio tužan, zamišljen, da je čudno buljio u daljinu. Neko ga je čak vidi, kako cijelva zidove u kuhinji, u kojoj je radio, kao da se zauvijek opršta od njih. Niko tome nije davao veće važnosti sve do danas, kad smo primili tužnu vijest, da je — ubijen. Tako javlja, na kratkoj dopisnici, njegova tužna majka. Vijest nas je sve duboko potresla, deprimirala, ožalostila. Ko ga je ubio? Zašto? Kako se odigrala tragedija? — to su sve pitanja, na koja ne znamo odgovoriti. Samo to znamo, da ga više nema, da je — ubijen! Ubijen od — čovjeka!...

„Rosite nebesa odozgo i oblaci daždite Praveemika, otvorite se zemljo i porodi nam Spasitelja“, Boga ljubavi i mira, koji će naučiti ljudi cijeniti sliku Božju u čovjeku!

Peč

Naši dopisi

Boraja

BLAGOSLOV CRKVE

U nedjelju 19. t. m. bila je na svečan način blagoslovljena naša novosagrađena župna crkva.

Crkva se započela graditi g. 1929. Nacrt je besplatno napravio g. ing. Jakov De spot u romanskom stilu. Crkva je sagrađena uz suradnju župljana, obilnom pomoći opć. pretdsjednika g. Bačinića, kao i velikim zauzimanjem i nadzorom g. ing. Despota. Bogati inventar i sav crkveni pribor kroz više godina je sakupljao i nabavio preč. don Niko Markov. Krasan Gospin kip s nekoliko komada zlata poklonio je crkvi g. J. Dillard. Isto tako mnogo je zadužio crkvi i g. A. Kollenz, umirovljeni nadučitelj. Crkva je posvećena Gospu Ružarici.

Blagoslov crkve obavio je zač. kanonik don Niko Markov uz asistenciju preč. don I. Bjažića i vlč. don K. Zorića ml. Prvu sv. Misu u našoj blagoslovljenoj crkvi pjevalo je kanonik preč. don I. Bjažić, a prigonom propovijed o značenju crkve održao je vlč. don K. Zorić ml.

Blagoslovu crkve prisustvovao je opć. pretdsjednik g. Bačinić, ing. Despot, g. Dillard i g. Kollenz zajedno sa cijelim našim selom. Poslije crkvenih svečanosti naši mlađi moći i djevojke po prvi put pred svojom župskom crkvom uhvatali su se za ruke i zaigrali lijepo narodno kolo.

Za užvanike bio je priređen svečani ručak u župskom dvoru. Prilikom dolaska i odlaska g. opć. pretdsjednika i preč. Markova kao i ostalih užvanika pucali su mužari, a narod sav razdragan, zahvaljujući je i klicao svojim dobrovorima.

Ovom prilijkom cijelo naše selo javno zahvaljuje opć. pretdsjedniku g. Bačiniću, preč. Markovu, g. ing. Despotu, g. Dillard i g. Kollenzu, preč. Bjažiću i vlč. Zoriću za sve dobro, što su nam učinili.

Pag

RAD KRIŽARIČKOG SESTRINSTVA

Naše Križaričko Sestrinstvo tih, ali marljivo rači. Sada ima 28 članica, 40 starijih Malih Križarica i 71 najmlađu Malu Križaricu. Sve smo također i članice Marijine Kongregacije.

Svakoga prvog petka imamo zajedničku sv. Misu s propovijedi te sve članice pristupamo k stolu Gospodnjemu, dok naveće imamo sat klanjanja s duhovnom obnovom i pripravom na smrt. Imale smo i duhovne vježbe. Prilikom većih blagdana sve članice idu na sv. pričest.

Sastanke držimo svake nedjelje, i to: najmanje M. K. ujutro, starije M. K. po pođe, a članice naveče. Katkada imamo i skoptiokonska predavanja. Imamo misijsku čljetantsku i karitativnu sekciju. Članice karitativne sekcije sakupljale su po cijelom gradu doprinose u novcu i hrani, organizirale su „Križaričku Karitas“ te su odlučile kroz cijelu zimu davati dnevno jedanput topli obrok najbjednjima u mjestu, oko 500 obroka mjesečno. U tu svrhu kuhanj nam besplatno č. MM. Benediktinke.

Za Nikolinje su Male Križarice održale kućnu zabavu. Koliko su volile sv. Nikolu s darovima, koliko su se bojale krampusa i njegove vreće. Bilo je smijeha, ali i straha i sakrivanja ispod stola.

Za Evgzijeo Žačeće smo imale zajedničku sv. Misu, pričest i propovijed, a prije blagdana prisustvovale smo i devetnici. Poslije poane toga dana, iza sastanka Marijine Kongregacije, dirljivo je bilo gledati, kako su 4 u bijelo odjevene Male Križarice s gorućom svjećom, a pete s jastukom, na kome je bilo srebreno srce, procesionalno donijele to srce do velikog oltara. Male Križarice su svečano darovale svoje srce bezgrješnoj nebeskoj Majci, da ga Ona preda Isusu. U tom srebrenom srcu bila su ispisana imena 71 najmlađe M. K., koje su, nakon zgođene ekzorte duhovnika preč. don J. Felicinovića, obećale, da će svakoga jutra moliti: „Dragi Isuse, po Mariji darujem Ti svoje srce. Prikazujem Ti čitav ovaj dan, sve što će misliti, govoriti i račiti.“ Pri-

likom ovoga dirljivog dječjeg obreda mnogo se oko orosilo.

Za vrijeme devetnice Bezgrješnoj, za 8 dana pionirke su održale duhovno-organizatorički tečaj. Na tom tečaju bila je prikazana: Katolička Akcija, apostolat, nutarnji život duša, sredstva duhovnoga života, pa pionirstvo, orlovsvo, križarstvo i povijest katoličkog pokreta, veliki biskup Mahnić, te tumačenje Poslovnika. Pionirke su revno i marljivo pohađale tečaj i živo sudjelovale u debati. Doskora ćemo opet imati drugi radničko-komunistički 8-dnevni tečaj.

Eto vam ukratko života i rada Križaričkog Sestrinstva u Pagu.

Svoj braći i sestrama istih idealova: Bog živi!

Tajnica: Antica Valentini

Silba

Desetgođišnica Marijine kongregacije. Na dan Neoskrvnenog Začetka Bl. Dj. M. navršilo se deset godina, da je ovdje osnovana kongregacija djevojaka, pobudom časne Mihaele, pretstojnice mjesnoga samostana Sestra Predragocjene Krv, koja je uz našega župnika upravljala društvo do sroga odlaska iz mesta. Naslijedila ju je u toj časti i službi č. Cirila, poslije nje č. Katarina, a sad upravlja č. Filomena. Sve su ove časne sestre, kao brižne majke, radile oko našega duhovnog napretka. Na ovaj dan naše desetgodišnjice htjele smo mladež kiti svoje junaka grudi ponosnom sokolskom značkom.

Neka se bistri!

Povodom jednoga govora . . .

Godine 1925. Hrvati su svečano proslavili hiljadugodišnjicu hrvatskog kraljevstva. Tada je u našem Zagrebu bila priređena kulturno-umjetnička izložba. Bila je divna! Svakome, pa i onim tzv. antiklerikalima, upaćala je u oči nepobitna istina, da je kultura hrvatskoga naroda usko vezana s rimokatoličkom Crkvom i njezinim svećenstvom. Ne samo to! Gvoždenom se logom nametala misao, da je naše svećenstvo uvijek bilo hrvatsko, da su svećenstvo i Crkva prvi čimbenici i na političkom polju!

G. Lunaček, izvjestitelj „Obzora“, ovačko je o toj izložbi pisao: „Posve je razumljivo, da je prvi dojam sa izložbe taj, da je rimokatolička Crkva bila odličnim kulturnim i političkim (potračao ja) stvaraočem u našoj historiji. Mi možemo da budemo kolikogod hoćemo antiklerikalci i protivnici rimokatoličke crkve ali po rimokatoličkoj smo vjeri i samo po njoj Evrope u zapadnom kulturnom smislu. Skinili su nas taj katolicizam i vi ste nas svakli do barbarske golofinje, jer nam u današnje doba ne možete tu hiljadugodišnju uzgojnu i kulturnu kvalitetu nadomjestiti nečim drugim, što bi ispunjalo sve pore, sve misli i sva osjećanja našega života. Rimokatolička crkva spašava psihom onoga, što se u svjetskoj povjesnici označuje pojmom Evrope, makar danas Evrope, koja je na smrt bolesna...“

Ovako je onda pisao „Obzor“ o rimokatoličkoj Crkvi i svećenstvu, najvažnijim faktorima kod nas Hrvata na kulturnom i političkom polju.

Godina 1925. nije daleka. Kad bismo opet priredili jednu ovaku izložbu do danas, uvjeren sam, da bi „Obzor“ pisao još ljeplje, još toplij. Treba imati samo pred očima razoblje i prilike, u kojima je hrvatski narod živio. Kad su se mnogi bili zavukli i šutjeli kao saliveni, a danas su i te kako grlati, Crkva i svećenstvo bili su jedino žarište hrvatskoga. U crkvi se moglo slobodno hrvatski disati! Kad su pojedinci i narod trpjeli, jedino su Crkva i svećenstvo pružala i ruku pomoćnicu, te ulijevali na bolju budućnost i konačnu pobjedu. I narod je imao povjerenja, a ima ga i danas u svoje svećenstvo, jer je desetgodišnjica proslave hiljadugodišnjice hrvatskog kraljevstva pokazala ono, što je pokazala.

Uoči li se sve ovo, što sam dosad rekao, onda se čovjek zblijda mora čuditi nekim nezdravim pojavama u hrvatskom javnom životu. Najprije nekako sramežljivo tu i tamo počeo se javljati po koji crvenda ili polirvači framasun, a zatim su se čuli češći glasovi, dok danas čini se, kao da je očreda svakome slobodno blatići svećenstvo ljudom antihrvatstva, fašizmom... I to obično čine baš oni, koji gotovo nikada nisu imali veze s hrvatskim narodom, koji su možda bili čak i u protunarodnim reagovima! Došli smo dotle, da čini se, da je svaki malo bolji vikač, makar Hrvat od jučer, kompetentan prosudjivati nacionalnost našega svećenstva; svaki propali student, koji nije ni prstom maknuo u pozitivnom smislu za hrvatski narod, usuduje se kritizirati socijalni rad katoličke Crkve i svećen-

še i u crkvi i kod č. sestara. Kroz tihu svetu Misu pjevale smo pjesme Neoskrvrenoj. Naše je pjevanje pratila na orguljama č. Filomena. Iza zajedničke sv. Prijestice zaječano smo izmolile pjesmu posvetnicu Bezgrješnoj. Iza popodneve služe Božje prirećale smo u dvorani č. sestara malu zakusku, kojoj je prisustvovao i naš župnik sa č. sestrama. Uz pjevanje Marijinih i adventskih pjesama običale smo, da ćemo i ubućući slušati našega preč. duhovnog vodu, da tako ostanemo dobre Marijine kćeri. Na koncu smo zapjevali pjesmu: „Marijina smo djeca mi, o čujte nas, o čujte sv!“

Kongregacionistica

Kraj (otok Pašman)

SOKOLSKA RABOTA NA SELU

Kod nekih vikača i izazivača u ovom mirnom selu uskrsla je nekoliko puta ideja o volikosrpstvu i pravoslavlju. Nijesu se žacali to javno isticati i na javnim mjestima iznositi. Jednoga jutra osvanuli su natpisi na posve novoj školskoj zgradici, koji su bili upereni protiv šest milijuna podanika „nezadješljive“ kraljevine Jugoslavije. Ustanovljeno se, da ti i slični natpisi potječu od staroste sokola Frane Benčića i tajnika Nikole Ljubanovića, bivšeg pitomca podoficirske škole, iz koje je bio otpušten. Sresko načelstvo osudilo je takav postupak pojedinca na 90 dinara globe. Interesira nas, hoće li kazna biti izvršena, pošto ta zlatna naša mladež kiti svoje junačke grudi ponosnom sokolskom značkom.

2 s.) kao energumen ljetio se na „popove“ izdajice, ogradijući se naravski: „Mi nijesmo protiv vjere ni crkve. Mi smo za one popove, koji su s nama i s narodom“ it. d.

Na ovo odgovaram slijedeće: Ovo ogradivanje jest izlšno. Govoriti u čisto katoličkom kolaru pred seljacima (koji nijesu fini u distinguiranju kao ni gosp. prof.!) protiv „popova“, pa makar i izdajice, sa blažnjično cijelje. Tim više, ako se uzmu u obzir još neke druge političke činjenice ovoga kotara. Naglasujem, da su baš „popovi“ ovoga kotara pokazali svoje hrvatsvo, disciplinu i posluh do danas, kađ su izigli čovjek, za koga se nije među Hrvatima ni znalo! I da je baš ovaj kotar upravo po „popovima“ najhrvatskiji te da nema ni jednoga „popa“ izdajice! Sto se tice cijepanja hrvatskih redova, ne znam tko više i bolje cijepa. Da li gosp. prof. Ljudevit Tomašić svojim govorom i s onima, koji su ga pozvali, ili „popovi“ koji su danas uz svoj narod i narod u njih? A onaj bau-bau u očima nepoželjnoga stranca u hrvatskoj okolini jest upravo zato, jer „popovi“ ipak vide dva prsta ispred nosa. Na koncu sigurno je ovo: 1. da gosp. prof. Ljudevit Tomašić, narodni zastupnik nije govorio u smislu hiljadugodišnje hrvatske kulture; 2. da nije imao povoda ni prava onako govoriti; 3. da je novac, utrošen u putovanja gosp. prof. i na one pojedjen obroke, bačen uzlad, ako ne i na štetu.

Ne možemo šutjeti, dok drugi ovako drži i pozivaju!

Preko

x. j.

Poruke Uplove

MOLIMO UVAŽITE! Evo i zadnjeg broja našega »Katolika« u ovoj godini. Možemo eto izvršiti svoju dužnost prema preplatnicima. Uvjereni smo, da će i oni istako izvršiti svoju dužnost te spremni podmiriti preplatnički urediti svoje račune s našim »Katolikom«. Sve svoje preplatnike molimo, da nam ostaju u vjerni i u 1938. te odmah početkom nove godine obnovi preplatnički urediti čekovnom uplatnicom, koju danas prilažemo, te nađu još kog novog preplatnika. Preplata ostaće ista i u godini 1938. — makar je znatno poskupio papir — samih Din 30 za čitavu godinu. Dužnici neka s podmirem da uplate jedno i preplatu za g. 1938. Sve nase prijatelje molimo, da po mogućnosti nadodadu koji dinar kao milodan za naš »Katolik«. Imena darovatelja ćemo oglasiti. Naprijed za naš »Katolik« — jedini katolički tjednik u našoj sjevernoj Dalmaciji!

JOŠ MNOGI SE NIJESU ODAZVALI našem pozivu, da uplate zaostalu preplatu na tekuću godinu 1937. i prošle godine, a već treba da se obnovi preplata za g. 1938. Požurite stoga s uplatom, da ne prisilite, da drugim putem dodemo do svojih potraživanja.

TREBAMO HITNO ZNATI, koliko će primjeraka primati naši povjerenici za pojedine župe u g. 1938. i za njih odgovari. Javite nam to kartom o d.m.a.h!

Križarske vijesti

TECAJ KRIŽARICKOG OKRUZJA SIBENIKU održaće se 5—7 siječnja 1938. Na tečaj dolazi i posebna izaslanica Velikog Križarskog Sestrinstva iz Zagreba. Tečaj će početi 5. I. ujutro i imati nadasne pratičan i organizatorički značaj. Stoga molim sve križarske društva Šibenske biskupije i bivše zadravske nadbiskupije, da pošalju na ovaj tečaj barem jednu svoju članicu. Upozorujemo preč. i vlč. gg. župnike, koji bi željeli osnovati križarsko društvo, da iskoriste ovu priliku, te pošalju na ovaj tečaj koju zauzetnju i ozbiljniju djevojku da se uputi i kasnije u svom mjestu oduševi cijevjokje za križarski pokret. Sve prijatelje slati na adresu naše pretdsjednice: Jana Jaronja — Šibenik (Trafika „Karitas“) — Odbor

OKRUZNI VJESNIK. Za duhovne vježbe su se prijavila Bratstva u Murteru i Vodicama. Neka se odmah prijave i ostala Bratstva, koja bi željela obaviti duhovne vježbe. Tako bi se onda u siječnju moglo redom održavati te bi se za njihovo održanje zatražilo posebnoga svećenika. — Za tečajeve su se prijavila Bratstva u Murteru, Vodicama i Skradinu i Krajevi Odbori u Preku. Neka se prijave ostala Bratstva. — Okružnice, koje će moći razaslati ovih dana, s osobitim obzirom na štampu i dug, molimo, da se odmah prijave u život i izvijesti nas se o radu — Od dobitaka božićnih priredaba trebajte isplatiti dug VKB i pretplatničku križarskim listovima.

PEKO
Cipela par
je za svakoga
naljepši dar!

Život Šibenika

Božićno bogoslužje u našim crkvama

KATEDRALA: *Bađnjak:* Ujutro u 9 prepozit stolnog kaptola pjeva navještaj ožiča, a zatim pjevana sv. Misa. Popodne u 8. s. pjevana večernja. U 5 s. uvečer pjevana i Jutrenja, a u 6.30 s. svećana pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa. — **Božić:**

jutro u 5 s. tih sv. Misa. U 5.30 s. evana župska sv. Misa pa tih sv. Mise u 30, 7, 7.30, 8, 8.30 i 9 s. U 10.30 s. pontifikalna sv. Misa i propovijed preuzv. biskupa. U 5 s. uvečer svečani blagoslov s presvetim drži preuzv. biskup. — *Sv. Stjepan:* Župska sv. Misa u 6 s. Zatim tih sv. Mise u 7, 8 i 9 s. U 11 s. svećana sv. Misa s pontifikalnom asistencijom. — *Sv. Ivan:* Župska sv. Misa u 6 s. Tih sv. Mise u 7, 8 i 9 s. U 11 s. svećana sv. Misa. — *Mladenci:* U 6 s. tih sv. Misa. U 9.30 s. pjevana sv. Misa. — *Silvestrovo:* jutro u 9¹/₄ s. svećana sv. Misa, a uvečer 6 s. propovijed preuzv. biskupa i „Tebeoga hvalimo“. — *Nova gođina:* Ujutro u 8. s. župska sv. Misa, zatim u 7, 8, 9 s. ne sv. Mise. Pontifikalna sv. Misa u 11. Uvečer u 5 s. propovijed preuzv. biskupa „Zazivi Duha Svetoga“.

VAROSKA ŽUPSKA CRKVA: *Bađnjak:* popodne u 4 s. blagoslov svjetla. — **Božić:** 4 s. pjevana sv. Misa, a zatim 2 tih sv. Mise, a zatim 2 tih sv. Mise. — *Sv. Stjepan:* U 6 s. tih sv. Misa. U 10 s. pjevana Župska sv. Misa. — *Sv. Ivan:* U 6 s. tih sv. Misa, a u 10 s. pjevana Župska sv. Misa. — *Mladenci:* U 8 s. pjevana sv. Misa. — *Silvestrovo:* U 10 s. pjevana Župska sv. Misa s propovijedom. — *Nova gođina:* U 6 pjevana sv. Misa. U 10 s. Župska sv. Misa. — **DOLACKA ŽUPSKA CRKVA:** *Božić:* 5 s. pjevana Župska sv. Misa s propovijedom i pjevanjem božićnih pjesama. U 6¹/₂ s. na sv. Misa. U 7 s. svećana sv. Misa. Popodne u 2 s. blagoslov s Presvetim. — *Sv. Ivan:* U 7¹/₂ s. Župska sv. Misa, a zatim blagoslov s Presvetim. — *Sv. Ivan:* U 7¹/₂ Župska sv. Misa. U 9 s. svećana sv. Misa. — *Mladenci:* U 6 s. lekcije. U 7 s. Župska sv. Misa. — *Sv. Ivan:* U 6¹/₂ s. tih sv. Misa. — *Nova Gođina:* U 6¹/₂ s. pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. IVANA: *Božić:* Pjevana sv. Misa u 5 s., zatim 2 tih sv. Mise. — *Sv. Stjepan:* U 6¹/₂ s. pjevana sv. Misa. — *Sv. Ivan:* Lekcije u 5 s. Iza lekcije pjevana sv. Misa. U 10 s. pjevana sv. Misa. Popodne u 4 s. blagoslov. — *Nova Gođina:* U 7 s. pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. DUHA: *Božić:* Pjevana sv. Misa u 5 s. Zatim 2 tih sv. Mise. — *Sv. Stjepan:* U 6¹/₂ s. pjevana sv. Misa. — *Sv. Ivan:* U 6¹/₂ s. tih sv. Misa. — *Nova Gođina:* U 6¹/₂ s. pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. NIKOLE: *Božić:* Pjevana sv. Misa u 8 s. — *Sv. Stjepan:* Pjevana sv. Misa u 8 s. — *Sv. Ivan:* Tih sv. Misa u 8 s. — *Nova Gođina:* U 8 s. pjevana sv. Misa.

CRKVA SV. NEDJELJICE U CRNICI: *Božić:* Pjevana sv. Misa u 5 s. i zatim 2 tih sv. Mise.

SJEMENISNA CRKVA SV. MARIJINA: *Božić, sv. Stjepan, sv. Ivan i Nova Gođina:* Sv. Misa biće u 8 s.

Kao prošle tako i ove godine šibenski novinari, priredili su pred Božić neku "Noć bez cenzure", a sve toto je u slavu radnju nekoga sunca. "Noć bez cenzure" — kao i sam naziv nije originalna inicijativa šibenskih novinara. To je suha ko-

kalj se te zabave održavaju u zabranjeno vrijeme, kao što je to baš u našem slučaju. — Novinari slave svoje "Noći bez cenzure", kad je advent, vrijeme pokore, ozbilnosti i duhovne sabranosti. Vrlo lijepo, a možda i s više uspjeha mogli bi šibenski novinari ocrati svoje zabave u pokladno vrijeme, kako to čine i ostali.

Koliko nas boli, da šibenski novinari ruše šliming našeg adventa i zdrave kršćanske tradičije sa svojim "Noćima bez cenzure", još više nas boli, da šibenski novinari na neki način uskrisuju stare i nezdrave poganske tradicije i običaje.

Ne nječemo, da je sadašnja naša "Proslava" u svom početku, po svjedočanstvu slavnoga Šižgorića, bila poganskog početka. No kao što je kršćanstvo mnoge i mnoge nezdrave poganske tradicije i običaje ozaravilo, pokršćalo, tako je i ovom poganskom običaju kršćanstvo dalo svoju boju, pečat i značaj. Znamo, da je X. pokrajinski sabor, održan u Toledo, još g. 656. u svom prvom kanonu odredio, da se po cijeloj Španjolskoj 18. prosinca, t. j. 8. čuna prije Božića slavi blagdan Blago-

POJEVANJE U KATEDRALI. Na pontifikalnoj sv. Misi Bađnjke večeri i na Božić nastupiće "Cecilijanski zbor", pojačan pjevačima "Kola". Pjevaće po prvi put Misu "Gaudēs gaudēbo" od maestra dra fr. Bernardo Sokoła uz pratnju kompletog orkestra kraljevske vojne mornarice. Isto tako preko prikazanja pjevaće Ledjererovo "Pastrole" uz pratnju orkestra. Zborom ravnog dirigenta Ceciliye vlč. don Joso Španić. Na Novu godinu pjevaće M'su "Stella Maris" od Griesbacher.

SKUPSTINA "UZAJAMNOSTI". 20. t. m. održana je godišnja skupština "Uzajamnosti", s'aleškog udruženja svećenstva šibenske biskupije. Kratku pobudnu eksortu prije skupštine održao je preč. don A. Radić u sjemenišnoj kapeli, a zatim se odmah prešlo na dnevni red skupštine u sjemenišnoj dvorani. Sa skupštine upućeni su preuze biskupu preko presvij. delegata Mons. Piana pozdravi i izrazi vjernost i poštovanja. Stvoreno je više praktičnih zaključaka. Izabrana je nova uprava s predsjednikom presvij. don R. Pianom. Za počasnoga predsjednika izabran je jednoglasno preč. don Marko Čorić, bivši duogodišnji revni župnik Pirovca.

"PROSLAVA". I ove godine u ponosu 17. t. m. održana je tradicionalna "Proslava" u čest Božića. Nekoliko časa prije početka sv. zvona sa svih šibenskih zvonica veliko su zaslavlja i najavila, da nas još samih 8 dana dijeli od najvećega i najveselijega kršćanskog blagdana — Božića. Dok su zvona slavila, paljen je vatromet, a mužari su pučali. Cijeli grad bio je na nogama kao usred bijelog dana.

SVEĆENICKO REDENJE. U nedjelju 19. t. m. primio je sv. svećenički red u sjemenišnoj kapeli vlč. don Aleksandar Čepin, bogoslov šibenske biskupije. — Vlč. g. Ivan Kosačanović, bogoslov barske nadbiskupije, primio je 18. t. m. subdakonat, a 19. t. m. dakonat. — Sretnom mlađomušniku, kao i vlč. dakonu iskreno čestitamo!

AKADEMIJA U CAST BEZGRJEŠNE. Marijina kongregacija bogoslova priređila je u nedjelju 19. t. m. svečanu akademiju u čest Bezgrješne Djevice s ovim programom:

vijesti s Osmišnom. A kad je Blagovijest bila prenesena na 25. ožujka, 18. prosinca Crkva je postavila jedan drugi blagdan, koji još više ogovara adventu i predbožićnom raspoloženju. Taj blagdan je: Očekivanje porodaja Bl. Djevice Marije. I ovaj blagdan slavio se po svim stranama katoličkoga svijeta. A još se i danas u mnogim mjestima mađ. 18. prosinca pa do Božića sakupljaju rođeljci i zajednički prisustvuju ujutro sv. Misi i tako časte Bl. Djevicu, koja će uskoro poroditi Spasitelja.

Dakle "Proslava" 18. prosinca nije proslava radnja nekoga sunca, nego je kršćanizirana i kršćanska proslava blagdana radnja Vječnog Sunca Isusa Krista iz krila prečiste Djevice Marije u Betlehemu gradu.

I jedino u proslavi ovoga radnja slave naša zvona 18. prosinca i dojavljaju nam veselu vijest, da je najveći i najljepši kršćanski blagdan pred vratima. Zvona ne bi nikada zaslivala, kad bi naš pobožni kršćanski narod shvaćao "Proslavu", kao što je šibenski novinari hoće da shvate "Proslava" je kršćanska i takva neka oslanje!

1) Proslov je održao g. Pedišić.

2) Dr Clondovsky: "Djevo Bezgrješna" i od J. Mihelića: "Ave Maria" — otpjevao je zbor bogoslova.

3) "Dar Bezgrješnoj" od A. Kokića deklamira g. Pavlović.

4) "Pobjednica pakla" od o. I. Zrinski deklamira g. Spajić.

— U drugom dijelu akademije odigran je igrokaz "Ave Maria" u 1 činu. Igrokaz bio je uistinu na svojoj visini. Rijetko se kaže takva nešto slična odigrala na jednoj običnoj pozornici. Publike promatrajući glumu imala je dojam, da ne gleda dilettante, već izgrađene glumce. Osobito i upravo majstorski bila je odigrana uloga vraka. Svaka čast Marijinog kongregaciji bogoslova, koja nam je ove, kao i prošle godine, priredila jedan umjetnički užitak i ugodno nas iznenadila.

SVIM ČLANICAMA „ŽIVOGA SVETLA“ javljamo, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (27. XII. 1937.—2. I. 1938.) za sve naše katoličke učiteljice u nekataličkim krajevinama, da očuvaju čvrstu svoju vjeru i neokaljanu čistoću. — Preporučam svim članicama, da na Božić svakako sve pristupe na sv. pričest i apostolski porade, da i što više drugih pristupi. — Čestitam im svima sretne božićne blagdane i Novu godinu. — Don Ante Radić.

U FOND NAŠEGA LISTA doprinijeli su: Don Mitar Smirčić (Diklo) Din 20. — Mjesto čestitke preč. don Niki Plančiću, prilikom njegovog zlatnog jubileja: Dr Josip Mijat (Mandalina), njegov nekadašnji kapelan u Vodicama, i don Srećko Pavić (Zlarin) po Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

ISTUP ITALIJE IZ DRUŠTVA NARODA. Italija je najavila Društvo Naroda u Ženevi svoj konačni istup. Istupila je i iz Medunarodnog Ureda Rada. Njemačka je tom prilikom izjavila, da ni njezin povratak u Ženevu više nikako ne dolazi u obzir.

DELBOSOV PUT u glavne gradove srednje i istočne Europe važan je događaj u evropskoj politici prošlih dana. Polohod je najprije Varšavu, zatim Bukurešt, pak Beograd i napokon Prag.

Sretan Božić svim svojim mušterijama katoličke vjere žele:

PETROMAX
dokazana kao
najbolja svjetiljka
za ribare i kućnu
rasvjetu te mrežice,
stakla i sve
druge sastavne
dijelove.

Za gotovo

Na otplatu

Vrlo jeftinjih šivaci mašina za kućanstvo, krojače i "Zickzack" (azuriranje) najboljih njemačkih poznatih tvornica "Pfaff", "Vespa", "Mundlos".

Bicikla muških-ženskih "Elfa", "Olimpia", "Vanderer" i "Styria" ima na skladištu

Jakov Terzanović - Šibenik
(Obala) kod sv. Nikole

Uredništvo i Uprava „Katolika“

Stolarija modernog pokućstva

Srećko Bator-Vodice
svim svojim mušterijama
želi sretan Božić i Novu
Godinu

Čiril Bulat - Šibenik
Ulica Ivana Pribislavića
trgovina koža, cipela i postolarskog prib.

Tiskara „Kačić“

Svim svojim cijenjenim mušterijama i prijateljima čestitamo
SRETAN BOŽIĆ i SRETNU NOVU GODINU 1938
i preporučamo se za cijenjene narudžbe, koje će biti uvijek izvršavane na potpuno zadovoljstvo

Odlkovana tvornica voštanih svjeća
Vlasnici: Nasljednici Vladimira Kulića
Šibenik - Ulica Kralja Tomislava

ALDO FRUA ŠIBENIK

Prodaja svih vrsta kratke i galantiriske robe, vate, vatelina, te krojačkog pribora, gača, džempera, kupačih kostima, košulja, kapa, kravata, čarapa i kišobrana, putnih i kupekovčega.

PAVAO GOLEŠ – ŠIBENIK

Bravarsko mehanička radiona i trgov. željeznom robom. Instalater vodovoda

BOGATO SKLADIŠTE SANITARNIH PREDMETA:

Umičaonika, Bibet-kloseta, pissoira, kupaonskih medicina i običnih kada, (kupaona) kupaonskih bakrenih peći.

Montaža i popravljanje svih u ovu struku spadajućih predmeta.

Specijalni vlastiti proizvod ŠTEDNJAKA svih sustava

Ante Zorić - Šibenik

proizvodnja tjestenine i mješovita trgovina na malo i veliko

Zlatarija i draguljarna**A. PETRIĆ**

Utemeljena 1886. god.

ŠIBENIK, Uli. Kralja Tomislava

Zlato, srebro i drago kamenje. Ručni i žepni satovi u zlatu, srebru i chrom nikelu. Biro i kuhinjski satovi. Sve vrsti budilica. Izradba, prerađba i popravci uz najnižu cijenu.

Kupujem staro zlato i srebro za gotov novac ili isto zamjenjujem za novu i modernu robu.

Najprikladniji darovi za Božić i Novu Godinu!

Ivan Štrkalj

trgovac mješovite robe

ŠIBENIK

Sat kupite i popravite kod stručnog urara**Ivana Petito**

ŠIBENIK

Svim svojim mušterijama želi Sretan Božić i Novu Godinu

Tome Antunac

trgovac
ŠIBENIK

Višić M. Mate

trgovac

ŠIBENIK - Dobrić 89

Marko Jušić

brijač

Šibenik

Mate Jadronja - Šibenik
trgovina mješovite i delikatesne robe

Slastičarna „Šport”

Šibenik

Gradska vrata

Stjepan Merklin

trgovac

Šibenik

Knjižara i Papirnica
Bojančić i Grabovac

Filijala

Šibenik

Sva NAJNOVIJA IZDANJA suvremene lijepe i poučne književnosti, domaćih i stranih pisaca, u originalu ili u prevodu, možete kod mene dobiti, posebno pak dječjih i omladinskih knjiga, u VELIKOM IZBORU.

Redovito primam svakoga 1. i 15. u mjesecu popis i prospkte većine NJEMAČKIH NAKLADA, koje Vam stoje u mojoj knjižarini cij. uvidu bez obveze, da ih kupite.

Ukoliko se odlučite kupiti koju knjigu koje nemam na skladištu, dobavljam Vam je uz nepovišenu cijenu u najkraćem roku.

Preporuča se vašoj cij. pažnji

Knjižara**Grge Radić**

ŠIBENIK, Kralja Tomislava 3

Za božićne blagdane
Čajni maslac od čistokrvnih krava muzara dobiva se kod **Zorke Majowsky - Cukela** Šibenik

Marko Protega

trgovina mješovite robe i pekar
ŠIBENIK

„OPĀL”

KNJIŽARA I PAPIRNICA
ŠIBENIK

V. Sosić i M. Šižgorić
Specijalna trgovina boje i laka
Šibenik

ALEKSANDAR ANWEILER
trgovina koža, cipela, športskih i galanterijskih predmeta.
ŠIBENIK, Uli. Kralja Tomislava br. 4

Ante Marušić

slastičarna
Šibenik

PAJO KOMESAROVIĆ

carinski posrednik

ŠIBENIK

„Tvokaps”

prodaja kapa i šešira
Šibenik

OTO GRABOVAC - ŠIBENIK

zastupstvo i skladište pokućstva
tvornice J. KRULJAC i sinovi
NOVA GRADIŠKA

Građevna - kovačka radnja

Josip Bukić

Šibenik

Krojačka radnja
BEĆIR POROBIĆ
ŠIBENIK

preporuča veliki izbor štofova

Gostiona „Maribor”

BUJAS ANTE - ŠIBENIK

„Bojka”

trgovina boja i laka
ŠIBENIK

Trafika „Karitas” – Šibenik

(kraj knjižare g. Grge Radića)

Prodaja duhana - poštanskih vrednota - taksenih i banovinskih biljega-mjenica-poreskih markica-igračih karti-srećaka drž. lutrije - svih vrsta razglednica-domaćih i stranih novina i časopisa.

Povjereništvo knjiga Društva sv. Jeronima

Perko

ČOK I PAKLAR - ŠIBENIK INDUSTRIJA SVIJEĆA

Skladište: Emajlirano posuđe, A. Westen d. d. Celje - Prozorsko staklo, fabrika stakla, Pančevo
Papir, Zagrebačka tvornica papira, Zagreb - Mineralne vode, Rogaška Slatina
Staklarija, Sjed. tvornice stakla, Zagreb - Anil. boje, Vilim Brauns, Celje

Uvoz: Mirodije, porculansko posuđe.

Šime Antić

trgovina manufaktturnom
robom na malo i veliko
ŠIBENIK

Radoslav Žmikić - Šibenik

trgovina manufaktturne robe

Preporuča se svim svojim cij. mušterijama i želi im

SRETNE BOŽIĆNE BLAŽDANE

Brijačko - frizerska radnja

Nerej Ostojić

Šibenik

Zlatarska radnja ANTE FANTULIN - ŠIBENIK

Ulica Kralja
Tomislava

Veliki izbor dragocjenih predmeta narodne dalmatinske izrade u zlatu i srebru
Naočala za ljeto u svim fazonama te svih ostalih u zlatarsku struku spadajućih predmeta.
Popravke svake vrsti uz najniže cijene!

BANCA DALMATA DI SCONTTO FILIJALA U ŠIBENIKU

Obavlja najkulantnije sve bankovne poslove

„Konopkanava“ MARKO UKIĆ - ŠIBENIK

Stj. Karković
i sin
ŠIBENIK
svojim mušterijama želi
SRETAN BOŽIĆ

Svim svojim mušterijama, kao i svim dobrim kršćanima želi
Sretan Božić i veselu Novu godinu

Prva šibenska tekstilna tvornica

Anton Antić

Izradba svih vrsti seljačkog sirovog (žutog) platna.
Osnaburga, Kepera, Gradla, Platna za jedra, Molina (Domestic) i Bourette.

Šibenik

Telef.: Poslovница 63

Tvornica 105

Ivan Alfrević Šibenik

svim svojim mušterijama čestita
Božić i Novu Godinu

Štrkalj Dragutin trgovac voća i povrća ŠIBENIK

Marićić Grgo ŠIBENIK
manufakturana radnja

Za božićne blagdane preporuča se
„NOVA STAKLANA“
sa svojim velikim izborom porcanske i staklene robe, kao i okvira za slike i zrcala. CIJENE VRLO UMJERENE. - Dodite i uvjerite se.
D. Gavela-Šibenik, Ulica Kralja Tomislava

IVAN SKROZA

trgovina manufakturne,
kratke i pletene robe
ŠIBENIK

IVAN UKIĆ

trgovina željeza i uljenih boja
ŠIBENIK

Frana Gulam

manufakturana radnja
ŠIBENIK

Slastičarna „Osvit“

MIRKO MERLAK
ŠIBENIK

Ante Pavlović-Šibenik

obućarska radnja

JOSIP BELAMARIĆ

prodaja električnoga materijala
ovlašteni elektroinstalater
ŠIBENIK
Ulica Kralja Tomislava

STIPE ŠARE - ŠIBENIK

Mješovita trgovina na malo i veliko

Mješovita trgovina na malo i veliko Josip Tarle

ŠIBENIK

Utemeljena 1895.

Sretan Božić!

49

28732-635

59

3762-647
Visoke dječije cipelice od jake masne nepromoćive kože sa kožnim djonom. Vrlo podesne školske djece za kišu, blate i snijeg. Od br. 31—34 Din 69,—, od br. 35—38 Din 79.—

69

Snježne cipele za djecu toplo potstavljenе. Cuvaju Vašu djecu od vlage i prehlade. Od br. 31 do 35 Din 59.—

69

1495-6630
Posljednja novost. Elegantna damska cipelica od crne gafftina, koji potpuno zamjenjuje semšta, sa poluvisekom petom i kožnim djonom. Podesna za svaku priliku.

69

78735-644
Damske snježne cipele vrlo ukušno izradjene. Zakopčavaju se na dugme. Topla flanelска potstava grije nogu u snijegu i kiši.

39

6962-44622

89

2625-66155
Ukusne cipelice od finog crnog ili smeđeg bekса, koje ćete nositi vrie rade. Udobna forma pruža neznačajnu prijatnost i odmor. Prigodne za svaki kaput i kostim.

169

98157-660
Elegantne i jake muške kašice sa specijalnim pojedincim djonom. Cuvaju Vaše cipele od vlage a kuću od blata.

Bata